

Hippón z Rhegia

Testimonia DK 38 A

A 1/1 = Iamblichos, De vita Pythagorica 36,267

Σάμιοι Μέλισσος ... Ἐλωρις, Ἰππων.

A 1/2 = Censorinus, De die natali 5, 2

Hipponi vero Metapontino sive ut Aristoxenus auctor est (fr. 38; FHG II, 82) Samio ...

A 1/3 = Sextos Empeirikos, Pyrrhoniae hypotheses III, 30; p. 341

... δὲ ὁ Ρηγῖνος.

A 2/1 = Scholia Aristophan. Ven. ad. Nub. 94nn. (cfr. Av. 1001)

ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἔστι φροντιστήριον.
ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἵ τὸν οὐρανόν
λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἔστιν πνιγεύς,
κᾶστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.

ταῦτα δὲ πρότερος Κρατῖνος ἐν Πανόπταις δράματι (fr. 155 Kock) περὶ Ἰππωνος τοῦ φιλοσόφου κωμωιδῶν αὐτὸν λέγει.

A 2/2 = Scholia Clem. Protrept. IV,103 Klotz

τοῦ δὲ Ἰππωνος καὶ αὐτοῦ ὡς ἀσεβοῦς γενομένου μέμνηται ὁ Κρατῖνος.

A 3 = Hippolytos, Refutatio I,16 (Dox. 566)

Ἴππων δὲ [ό] Ρηγῖνος ἀρχὰς ἔφη ψυχρὸν τὸ ὕδωρ καὶ θερμὸν τὸ πῦρ. γεννώμενον δὲ τὸ πῦρ ὑπὸ ὕδατος κατανικῆσαι τὴν τοῦ γεννήσαντος δύναμιν συστῆσαι τε τὸν κόσμον. τὴν δὲ ψυχὴν ποτὲ μὲν ἐγκέφαλον λέγει, ποτὲ δὲ ὕδωρ· καὶ γὰρ τὸ σπέρμα εἶναι τὸ φαινόμενον ἡμῖν ἐξ ὑγροῦ, ἐξ οὐ φησι ψυχὴν γίνεσθαι.

A 4 = Simplikios, In Physica 23,22

Θαλῆς ... καὶ Ἴππων, ὃς δοκεῖ καὶ ἀθεος γεγονέναι, ὕδωρ ἔλεγον τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν φαινομένων κατὰ τὴν αἰσθησιν εἰς τοῦτο προαχθέντες ...

A 5 = Sextos Empeirikos, Pyrrhoniae hypotheses III, 30; IX, 361

Ἴππων δὲ ὁ Ρηγῖνος πῦρ καὶ ὕδωρ.

A 6 /1 = Alexandros, In Aristotelis metaphysica 26, 21

Ἔπιπωνα ἴστοροῦσιν ἀρχὴν ἀπλῶς τὸ ύγρὸν ἀδιορίστως ὑποθέσθαι οὐ διασαφήσαντα πότερον ὕδωρ ὡς Θαλῆς ἢ ἀήρ ὡς Ἀναξιμένης καὶ Διογένης.

A 6 /2 = Ióannés Diakonos, Alleg. in Hes. Theog. 116

οὐδὲ τὴν γῆν [ἀρχὴν ἔθετο] ὡς Ἔπιπων ὁ ἄθεος.

A 7 = Aristotelés, In Metaphysica I, 3; 984a3 (po Thalés A 12)

Ἔπιπωνα γὰρ οὐκ ἀν τις ἀξιώσειε θεῖναι μετὰ τούτων διὰ τὴν εὐτέλειαν αὐτοῦ τῆς διανοίας.

A 8 /1 = Kléméns Alexandrijský, Protrepticus 24

Θαυμάζειν ἔπεισί μοι, ὅτῳ τρόπῳ Εὐήμερον τὸν Ἀκραγαντῖνον καὶ Νικάνορα τὸν Κύπριον καὶ Ἔπιπωνα καὶ Διαγόραν τὸν Μήλιον τὸν τε Κυρηναῖον ἐπὶ τούτοις ἐκεῖνον (ὁ Θεόδωρος ὄνομα αὐτῷ) καί τινας ἀλλους συχνοὺς σωφρόνως βεβιωκότας καὶ καθεωρακότας ὀξύτερον που τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὴν ἀμφὶ τοὺς θεοὺς τούτους πλάνην ἀθέους ἐπικεκλήκασιν.

A 8 /2 = Ióannés Filoponos, De anima 88,23

Οὗτος ἄθεος ἐπεκέκλητο δι' αὐτὸ τοῦτο, ὅτι τὴν τῶν πάντων αἰτίαν οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ τῷ ὕδατι ἀπεδίδου.

A 9 = Alexandros, In Metaphysica 462, 29 M. Hayduck

Ἔπιπων μὲν πρότερον ὁ ἄθεος ἐπικληθείς [οὐδὲν γὰρ οὗτος παρὰ τὰ αἰσθητὰ εἶναι ἀπεφήνατο].

A 10 /1 = Áetios IV, 3, 9 (Dox. 388)

Ἔπιπων ἐξ ὕδατος τὴν ψυχήν.

A 10 /2 = Aristotelés, De anima I,2; 405b2

Τῶν δὲ φορτικωτέρων καὶ ὕδωρ τινὲς ἀπεφήναντο, καθάπερ Ἔπιπων· πεισθῆναι δ' ἐοίκασιν ἐκ τῆς γονῆς, ὅτι πάντων ύγρά. καὶ γὰρ ἐλέγχει τοὺς αἷμα φάσκοντας τὴν ψυχήν, ὅτι ἡ γονὴ οὐχ αἷμα· ταύτην δ' εἶναι τὴν πρώτην ψυχήν.

A 10 /3 = Aristotelés, De anima I,2; 405b24

ὅστοι δ' ἐναντιώσεις ποιοῦσιν ἐν ταῖς ἀρχαῖς, καὶ τὴν ψυχὴν ἐκ τῶν ἐναντίων συνιστᾶσιν· οἱ δὲ θάτερον τῶν ἐναντίων, οἷον θερμὸν ἢ ψυχρὸν ἢ τι τοιοῦτον ἄλλο, καὶ τὴν ψυχὴν ὁμοίως ἐν τι τούτων τιθέασιν· διὸ καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἀκολουθοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ τὸ θερμὸν λέγοντες, ὅτι διὰ τοῦτο καὶ τὸ ζῆν ὡνόμασται, οἱ δὲ τὸ ψυχρὸν διὰ τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν κατάψυξιν καλεῖσθαι ψυχήν.

A 10 /4 = Ióannés Philoponos, In De anima XV,92 M. Hayduck

θάτερον τῶν ἐναντίων τίθεται Ἰππων καὶ Ἡράκλειτος, ὁ μὲν τὸ θερμόν πῦρ γὰρ τὴν ἀρχὴν εἶναι· ὁ δὲ τὸ ψυχρόν, ὕδωρ τιθέμενος τὴν ἀρχήν. ἐκάτερος οὖν τούτων, φησί, καὶ ἐτυμολογεῖν ἐπιχειρεῖ τὸ τῆς ψυχῆς ὄνομα πρὸς τὴν οὐκείαν δόξαν, ὁ μὲν λέγων διὰ τοῦτο ζῆν λέγεσθαι τὰ ἔμψυχα παρὰ τὸ ζεῖν, τοῦτο δὲ τοῦ θερμοῦ, ὁ δὲ ψυχὴν κεκλησθαι ἐκ τοῦ ψυχροῦ, ὅθεν ἔχει τὸ εἶναι, παρὰ τὸ αἰτίαν ήμīν γενέσθαι τῆς διὰ τῆς ἀναπνοῆς ψύξεως. ἐπεὶ γὰρ ή μὲν ζωὴ ἐκ τῆς ψυχῆς ὑπάρχει, ή δὲ ψυχὴ ἐκ ψυχροῦ [ἐξ ὕδατος γάρ], διὰ τοῦτο δεῖ τῆς ἀναπνοῆς κολαζούσης τῇ ψύξει τὸ περικάρδιον θερμὸν καὶ οὐκ ἐώσης τῆς ψυχικῆς δυνάμεως ἐπικρατέστερον γενέσθαι, λέγω δὴ τῆς ψυχρᾶς.

A 11 = Menoniis eclogae 11,22 = Anonymi Londinensis ex Aristotelis iatricis Menoniis et aliis medicis eclogae (Suppl. Aristot. III,1,17), ed. Reimer

Ἴππ[ων] [vel Ἰππῶναξ] δὲ ὁ Κροτωνιάτης οὔεται ἐν ήμīν οὐκείαν εἶναι ύγρότητα, καθ' ἓν καὶ αἰσθανόμεθα καὶ ἥι ζῶμεν· ὅταν μὲν οὖν οὐκείως ἔχῃ ή τοιαύτη ύγρότης, ύγιαίνει τὸ ζῶιον, ὅταν δὲ ἀναξηρανθῆι, ἀναισθητεῖ δὲ τὸ ζῶιον καὶ ἀποθνήσκει. διὰ δὴ τοῦτο οἱ γέροντες ξηροὶ καὶ ἀναίσθητοι, ὅτι χωρὶς ύγρότητος ἀναλόγως δὴ τὰ πέλματα ἀναίσθητα, ὅτι ἀμοιρα ύγρότητος. καὶ ταῦτα μὲν ἄχρι τούτου φησίν. ἐν ἄλλῳ δὲ βυβλίῳ αὐτὸς ἀνὴρ λέγει τὴν κατωνομασμένην ύγρότητα μεταβάλλειν δι' ὑπερβολὴν θερμότητος καὶ δι' ὑπερβολὴν ψυχρότητος καὶ οὗτως νόσους ἐπιφέρειν, μεταβάλλειν δέ φησιν αὐτὴν ἢ ἐπὶ τὸ πλεῖον ύγρον ἢ ἐπὶ τὸ ξηρότερον ἢ ἐπὶ τὸ παχυμερέστερον ἢ ἐπὶ τὸ λεπτομερέστερον ἢ εἰς ἔτερα, καὶ τὸ αἴτιον οὗτως νοσολογεῖ, τὰς δὲ νόσους τὰς γινομένας οὐχ ύπαγορεύει.

A 12 = Censorinus, De die natali 5,2

Hipponi ... ex medullis profluere semen videtur idque eo probari, quod post admissionem pecudum, si quis mares interimat, medullas utpote exhaustas non reperiat.

A 13 = Áetios V,5,3 (Dox. 418)

Ἴππων προϊεσθαι μὲν σπέρμα τὰς θηλείας οὐχ ἥκιστα τῶν ἀρρένων, μὴ μέντοι εἰς ζωιογονίαν τοῦτο συμβάλλεσθαι διὰ τὸ ἐκτὸς πίπτειν τῆς ύστέρας· ὅθεν ἐνίας προϊεσθαι πολλάκις δίχα τῶν ἀνδρῶν σπέρμα καὶ μάλιστα τὰς χηρευούσας. (καὶ εἶναι τὰ μὲν ὄστα παρὰ τοῦ ἄρρενος, τὰς δὲ σάρκας παρὰ τῆς θηλείας.)

A 14/1 = Áetios V,7,3 (Dox. 419)

Ἴππωναξ παρὰ τὸ συνεστὸς καὶ ἰσχυρὸν ἡ παρὰ τὸ ὁρυστικόν τε καὶ ἀσθενέστερον σπέρμα [ἄρρενα καὶ θήλεα γίνεσθαι].

A 14/2 = Censorinus, De die natali 6,4

ex seminibus autem tenuioribus feminas, ex densioribus mares fieri Hippon adfirmat.

A 14/3 = Áetios V,7,7 (Dox. 420)

Ἴππωναξ· εἰ μὲν ἡ γονὴ κρατήσειεν, ἄρρεν, εἰ δὲ ἡ τροφή, θῆλυ.

A 15 = Censorinus, De die natali 6,1

Hippon vero caput, in quo est animi principale [primum crescere].

A 16/1 = Censorinus, De die natali 9,2

Hippon qui diebus LX infantem scribit formari et quarto mense carnem concretam quinto unguis capillumve nasci septimo iam hominem esse perfectum.

A 16/2 = Censorinus, De die natali 7,2

Hippon Metapontinus a septimo ad decimum mensem nasci posse aestimavit. nam septimo partum iam esse maturum eo quod in omnibus numerus septenarius plurimum possit, siquidem septem formemur mensibus additisque alteris recti consistere incipiamus et post septimum mensem dentes nobis innascantur idemque post septimum cadant annum, quarto decimo autem pubescere soleamus. sed hanc a septem mensibus incipientem maturitatem usque ad decem perductam ideo quod in aliis omnibus haec eadem natura est, ut septem mensibus annisve tres aut menses aut anni ad consummationem accedant: nam dentes septem mensum infanti nasci et maxime decimo perfici mense, septimo anno primos eorum excidere, decimo ultimos, post quartum decimum annum nonnullos, sed omnes intra septimum decimum annum pubescere.

A 17 = Censorinus, De die natali 6,3

at Diogenes [Apoll., 64 A 25] et Hippon existimarunt esse in alvo prominens quiddam, quod infans ore adprehendat [et] ex eo alimentum ita trahat, ut, cum editus est, ex matris uberibus.

A 18 = Censorinus, De die natali 6,9

sequitur de geminis, qui ut aliquando nascantur, modo seminis fieri Hippo ratus [est]. id enim cum amplius est quam uni satis fuit, bifariam deduci.

A 19 /1 = Theophrastos, Historia plantarum I,3,5

πᾶν γὰρ ἄγριον καὶ ἥμερόν φησιν Ἰππων γίνεσθαι τυγχάνον ἢ μὴ τυγχάνον θεραπείας, ἀκαρπα δὲ καὶ κάρπιμα καὶ ἀνθοφόρα καὶ ἀνανθῆ παρὰ τοὺς τόπους καὶ τὸν ἀέρα τὸν περιέχοντα, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ φυλλοβόλα καὶ ἀείφυλλα.

A 19 /2 = Theophrastos, Historia plantarum III,2,2

καίτοι φησὶν Ἰππων ἄπαν καὶ ἥμερον καὶ ἄγριον εἶναι, καὶ θεραπευόμενον μὲν ἥμερον, μὴ θεραπευόμενον δὲ ἄγριον, τῇ μὲν ὁρθῶς λέγων τῇ δὲ οὐκ ὁρθῶς. ἐξαμελούμενον γὰρ ἄπαν χεῖρον γίνεται καὶ ἀπαγριοῦται, θεραπευόμενον δὲ οὐχ ἄπαν βέλτιον, ὡσπερ εἴρηται.